

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/14/2016.

Iktatószám: Vj/14-17/2016.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Réti, Antall és Társai Ügyvédi Iroda (1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78. Eiffel Palace 4. emelet.) által képviselt **Dr. Riad Naboulsi** kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban – melyben további ügyfélként részt vett a szintén a Réti, Antall és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **Bábel Sajt Kft.** (7940 Kalocsa, Kossuth Lajos utca 20.) – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa engedélyezi, hogy Dr. Riad Naboulsi közvetlen egyedüli irányítást szerezzen a Bábel Sajt Kft. felett, és egyben megállapítja, hogy az eljáró versenytanács 2016. február 23-án kelt, Vj/14-2/2016. számú függő hatályú határozatához nem fűződnek joghatások.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy Dr. Riad Naboulsi jogsértést követett el azzal, hogy a kérelmezett összefonódást a Gazdasági Versenyhivatal engedélyének hiányában végrehajtotta, mely jogsértés miatt vele szemben 2.000.000.- (kettőmillió) forint bírságot szab ki, amit a határozat kézbesítésétől számított harminc napon belül köteles megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlájára.

Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótléket köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal elrendeli a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) A 2015. április 1-jén kelt üzletrész adásvételi szerződéssel Dr. Riad Naboulsi (a továbbiakban: Kérelmező) megvásárolta a Wassim Sajt Kft. üzletrészei 100 százalékát. Ezt követően a Kérelmező a 2015. november 3-án kelt üzletrész adásvételi szerződéssel megvásárolta a Dráva Tej Kft. üzletrészei 97,51 százalékát, a 2015. november 14-én kelt üzletrész adásvételi szerződéssel pedig a Babel Sajt Kft. üzletrészei 100 százalékát. Az egyes vállalkozások üzletrészeinek eladói egymástól különböző természetes személyek voltak.
- 2) A Kérelmező a fenti ügyletek üzleti motivációjával (gazdasági céljával) kapcsolatosan előadta, hogy a *„tranzakció eredményeként kialakuló vállalkozáscsoport a fogyasztók/üzleti partnerek számára nyújtott termékválaszték bővítésére, illetve a minőség növelésére válik képessé”*.
- 3) A fenti üzletrész adásvételi szerződések nem tartalmaztak olyan rendelkezést, mely szerint hatálybalépésük feltétele a Gazdasági Versenyhivatal engedélye. Ennek megfelelően a Wassim Sajt Kft. és a Babel Sajt Kft. esetében szerződés megkötése napjának (2015. április 1., illetve 2015. november 14.) hatályával, a Dráva Tej Kft. esetében pedig a kisebbségi üzletrész tulajdonosok elővásárlási jogának gyakorlására nyitva álló határidő (2015. november 25.) napjának hatályával a Kérelmező az egyes vállalkozások üzletrész tulajdonosaként bejegyzésre került.
- 4) A Kérelmező 2016. február 16-án benyújtott kérelmében az 1) pont szerint üzletrész vásárlásokhoz, mint vállalkozások összefonódásához a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérte.
- 5) A Kérelmező ugyan egyetlen kérelmet nyújtott be, a vizsgálat azonban megállapította, hogy a kérelem tartalma szerint három külön-külön is összefonódásnak minősülő ügylet engedélyezésére irányul, melyek a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének az egymással összefüggő ügyletek egy összefonódásként, illetve több összefonódás egy eljárásban történő elbírálásáról szóló 1/2015. számú közleménye (a továbbiakban: 1/2015. közlemény) alapján csak külön-külön eljárásokban bírálhatók el.
- 6) A Wassim Sajt Kft. üzletrészei 100 százalékának megvásárlását az eljáró versenytanács Vj/10-16/2016. számú határozatában engedélyezte, melyre tekintettel a jelen, a Kérelmezőnek a Babel Sajt Kft. üzletrészei megvásárlására vonatkozó kérelme alapján indult versenyfelügyeleti eljárásban a Wassim Sajt Kft. a Kérelmező által irányított vállalkozásként figyelembe vételére került.
- 7) A kérelmezett összefonódás a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendeletben alapján – a felek nyilatkozata szerint – nem

bejelentés köteles. Az összefonódás engedélyezésére Magyarországon kívül más ország versenyhatósága előtt nem indult eljárás.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Naboulsi-csoport

- 8) A Kérelmező házastársával együttesen 99 százalékos tulajdonosa a Kőröstej Kft.-nek, valamint szintén házastársával közösen 50-50 százalékos tulajdonosa a Caravanes Kft.-nek, azzal azonban, hogy ténylegesen mindkét vállalkozást a Kérelmező irányítja.¹ Kérelmező egyedüli irányítása alatt áll a Wassim Sajt Kft. is. [lásd 6) pont].
- 9) A fenti három vállalkozás (a továbbiakban: Naboulsi-csoport) meghatározó tevékenysége a vásárolt nyerstej feldolgozásával tejipari termékek (sajt, tejszín, savó alapú termékek, túró, valamint vaj és vajkrémek) előállítására és értékesítésére. A Naboulsi-csoport részesedése a nyerstej beszerzése és a tejtermékek értékesítése tekintetében sem éri el a magyarországi forgalomból az 5 százalékot, és a tejtermékeken belül a csoport által előállított fenti termékcsoporthoz nincs olyan, amely esetében a részesedése a magyarországi forgalomból meghaladná a 10 százalékot.
- 10) A Naboulsi-csoportnak a csoporton belüli forgalom nélkül számított nettó árbevétele az utolsó hitelesen lezárt (2014.) évben meghaladta a 15 milliárd forintot.

A Bábel Sajt Kft.

- 11) A Bábel Sajt Kft. meghatározó tevékenysége szintén a tejtermékek (sajt, túró és vaj) előállítására és értékesítésére. Részesedése a magyarországi forgalomból a nyerstej vásárlás, és az általa előállított valamennyi tejtermék termékcsoporthoz esetében kevesebb, mint 10 százalék.
- 12) A Bábel Sajt Kft. az utolsó hitelesen lezárt (2014.) évben 500 millió forintot meghaladó nettó árbevételt ért el. A Bábel Sajt Kft. más vállalkozás felett nem rendelkezik irányítási joggal.

III.

Engedélykérési kötelezettség

Összefonódás

- 13) A Tptv. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett

¹ Vj/14-15/2015.

irányítási jogot szerez valamely tőle független vállalkozás felett, vagy több, tőle független, de egymástól nem független vállalkozás felett.

- 14) A Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel rendelkezik.
- 15) A Bábel Sajt Kft. üzletrészei 100 százalékanak a Kérelmező által történő megvásárlása a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései alapján, mint egy tőle független vállalkozás feletti közvetlen egyedüli irányításszerzés vállalkozások összefonódásának minősül.
- 16) Az előzőek alapján vállalkozások összefonódásának minősül a Dráva Tej Kft. üzletrészeinek Kérelmező által történő megvásárlása is. Ezzel összefüggésben azonban az eljáró versenytanács az alábbi 17)-19) pontokban kifejtettek szerint osztja a vizsgáló azon álláspontját, hogy a jelen eljárás tárgyát képező összefonódásnak és a Kérelmező által megvalósított, az 1) pont szerinti további két ügyletnek az egy eljárásban történő elbírálására 1/2015. közleményben foglaltak alapján nincs lehetőség.
- 17) Az 1/2015 sz. közlemény 4. pontja szerint több ügylet egy eljárásban való elbírálására kerülhet sor, ha a külön-külön is összefonódásnak minősülő ügyletek a) a köztük fennálló összefüggések miatt ténylegesen egyetlen Tpvt. 23. § (1) bekezdése szerinti összefonódást valósítanak meg; vagy b) a köztük fennálló kölcsönös összefüggés miatt csak egyetlen eljárásban, egymásra tekintettel értékelhetők.
- 18) Az 1/2015. közlemény 4. pontja alapján a fenti a) pont alatti esetnek két esete különböztethető meg. Az *egyik* – a Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján is egy összefonódásnak tekinthető – eset, amikor az irányításszerzések ugyanazon vállalkozáscsoportba tartozó (egymástól nem független) vállalkozások felett történnek. Ez a jelen esetben nyilvánvalóan nem jöhet szóba, mert a Kérelmező által az 1) pont szerint megvásárolt három üzletrész eladói különböző személyek voltak, így az ügyletek révén a Kérelmező irányítása alá került három vállalkozás egymástól független volt. A *másik* eset, amikor a különböző ügyletek egy egységes gazdasági cél megvalósítása érdekében egymással kölcsönösen összefüggnek olyan módon, hogy az egyik ügyletre a másik nélkül nem került volna sor. A jelen esetben a Kérelmező által hivatkozott egységes gazdasági cél [lásd 2) pont] meglétének érdemi vizsgálatát az eljáró versenytanács nem látta szükségesnek, mert a három ügylet konkrét megvalósítási módja alapján azok kölcsönös összefüggése egyértelműen kizárható volt. Az időben előbb létrejött ügyletek feltételeként ugyanis nem került kikötésre a később létrejött ügylet(ek) megvalósulása, sőt mindegyik ügylet esetében annak létrejötte napjának hatályával a Kérelmező, mint az üzletrészek tulajdonosa bejegyzésre került.
- 19) Az eljáró versenytanács a három összefonódásnak az 1/2015. közlemény 4. b) pontja szerinti egy eljárásban történő elbírálására sem látott lehetőséget. Az 1/2015. Közlemény 17. b) pontja alapján ugyanis annak elengedhetetlen feltétele, hogy az egyes ügyletek ugyanazon a napon jöjjenek létre, ami az 1) pont szerinti ügyletek esetében nyilvánvalóan nem áll fenn. Az eltérő napokon létrejött ügyleteket, ha az

azokra vonatkozó kérelmeket – mint a jelen esetben - egyidejűleg nyújtják azok létrejöttének (hatályba lépésének) sorrendjében bírálja el a Gazdasági Versenyhivatal. Ennek megfelelően a Kérelmezőnek a Wassim Sajt Kft. feletti irányításszerzését követően a Bábel Kft. feletti irányításszerzést vizsgálta az eljáró versenytanács, mert az arra vonatkozó üzlet rész adásvételi szerződés hatálybalépése megelőzte a Dráva Tej Kft.-re vonatkozó szerződését.

Küszöbértékek

- 20) A Tpv. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozás-csoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozás-csoportok között van legalább két olyan vállalkozás-csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozás-csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt ötszázmillió forint felett van. A Tpv. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell számításba venni az azonos vállalkozás-csoportba tartozó vállalkozások egymás közötti forgalmát.
- 21) A Tpv. 26. § (2) bekezdés b) pontja alapján az összefonódás közvetlen résztvevőjének minősül a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely felett irányítást szereznek. Az előzőek alapján a jelen összefonódás közvetlen résztvevői: az irányítást szerző Kérelmező és az irányítás alá kerülő Bábel Sajt Kft. Az összefonódással érintett vállalkozás-csoportok [Tpv. 26. § (5) bekezdés] pedig a Naboulsi-csoport, valamint a Bábel Sajt Kft..
- 22) A fenti vállalkozás-csoportoknak a 2014. évben [mint a Tpv. 27. § (6) bekezdése szerint a kérelem benyújtásának időpontjában hitelesen lezárt utolsó üzleti évben] elért együttes nettó árbevétele meghaladta a tizenötmilliárd forintot, és ezen belül mindkét vállalkozás-csoporté az ötszázmillió forintot. Ezért a kérelmezett összefonódáshoz a Tpv. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélyre van szükség.

IV.

Az összefonódás értékelése

- 23) A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális- és portfólió hatásait vizsgálja [lásd a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Versenytanács elnökének 1/2014. számú közleménye (a továbbiakban: 1/2014. közlemény) 11. pontját] az alábbiak szerint:
 - Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozás-csoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van.

- Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha van olyan érintett piac, amelyen az egyik vállalkozáscsoport eladóként, a másik pedig vevőként van jelen, azaz a két vállalkozáscsoport a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykedik. Ez ugyanis megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.).
 - A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozás-csoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozás-csoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozás-csoport más áru(k) piacán képes lehet versenyt korlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 24) A Tpv. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett termékpiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) a fogyasztó, illetve az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
- 25) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyek az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon érintett piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve az említett versenyhatások valamelyike fennállhat.
- 26) A Naboulsi-csoport és a Bábel Sajt Kft. azonos tevékenysége a beszerzett nyerstej feldolgozásával tejipari termékek előállítására és értékesítésére. Az eljáró versenytanács szükségtelennek tartotta annak eldöntését, hogy a tejipari termékek egységes árupiacot alkotnak, vagy azon belül (mint lehetséges legszűkebb árupiacok) elkülönülnek egymástól a 9) és 11) pont szerinti termékcsoporthoz. A Naboulsi csoport és a Bábel Sajt Kft. együttes részesedése ugyanis Magyarországon (mint az eljáró versenytanács álláspontja szerinti lehetséges legszűkebb földrajzi piacon) valamennyi, a két vállalkozáscsoport által értékesített tejipari termékcsoporthoz esetében lényegesen alatta marad annak a mértéknek (20 százalék), amely felett az 1/2014. közlemény 14. b) alapján felmerülhetnek káros horizontális hatások. Szintén lényegesen 20 százalék alatti a Naboulsi-csoport és a Bábel Sajt Kft. együttes részesedése a nyerstej beszerzéséből Magyarországon, melyet az eljáró versenytanács a nyerstej esetében is érintett földrajzi piacnak tekintett.

- 27) A Naboulsi-csoport és a Babel Sajt Kft. előzőek szerinti alacsony érintett piaci részesedései az 1/2014. közlemény alapján önmagukban kizárják, hogy az összefonódás káros vertikális vagy portfólió hatással járjon.
- 28) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpv. 76. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpv. 71. § (2) bekezdése alapján tett vizsgálói indítvánnyal – a Kérelmező és a Babel Sajt Kft. közötti összefonódást engedélyezte.

V.

Végrehajtási tilalom

- 29) A Tpv. 29. § (1) bekezdése értelmében a vállalkozásoknak a 24. § szerinti összefonódása a Gazdasági Versenyhivatal engedélyének hiányában nem hajtható végre, így különösen az összefonódás következtében szerzett szavazati jogok, illetve a vezető tisztségviselők kijelölésére vagy megválasztására vonatkozó jogosultságok nem gyakorolhatók; az összeolvadó vagy beolvadó, illetve a korábban független vállalkozás vagy vállalkozásrész döntéseinek meghozatala és az összefonódó vállalkozások közötti üzleti kapcsolatok folytatása során az összefonódást megelőző helyzet alapján kell eljárni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés szerinti tilalom nem vonatkozik az összefonódást létrehozó szerződés megkötésére vagy nyilvános vételi ajánlat megtételére, valamint az ezek alapján az összefonódás létrehozásához szükséges olyan jogügyletek és jognyilatkozatok megtételére, amelyek révén még nem kerül sor az irányítási jogoknak az irányításszerző általi gyakorlására.
- 30) A Tpv. 29/A. § (1) bekezdése értelmében a 28. § (1) bekezdése alapján az összefonódás engedélyezése iránti kérelem benyújtására köteles vállalkozás indokolt kérelmére a Gazdasági Versenyhivatal - az ügy összes körülményeire figyelemmel, így különösen a 29. § szerinti tilalomnak az érintett vállalkozásokra és más vállalkozásokra gyakorolt hatásának, valamint az összefonódás versenyre hátrányos lehetséges hatásainak mérlegelésével - hozzájárulhat ahhoz, hogy az irányításszerző az irányítási jogát a 29. §-tól eltérve az összefonódás engedélyezésére irányuló eljárást befejező döntés meghozatala előtt is gyakorolja, így különösen, ha az szükséges a befektetése értékének megőrzéséhez.

A Kérelmező álláspontja²

- 31) A Kérelmező úgy nyilatkozott, hogy az általa kérelmezett három irányításszerzés csak azt követően kerül végrehajtásra, amikor megtörténik az általa jelenleg irányított Naboulsi-csoport és a három céltársaság egységes vállalkozáscsoportként való működésének összehangolása, az ehhez kapcsolódó üzleti tervezés, valamint a piaci stratégia és a vállalkozáscsoport működését a gyakorlatba átültető döntések meghozatala. Miután az előzőekre még nem került sor, ezért álláspontja szerint a kérelmezett összefonódások, közte a Babel Sajt Kft. feletti irányításszerzéssel megvalósuló összefonódás nem kerültek végrehajtásra.

² Vj/14-4/2016., Vj/14-8/2016.

32) A Kérelmező hivatkozott arra, hogy a személyét új tagként megjelölő alapító okiratnak az üzletész adásvételi szerződés megkötésének napján történő elkészítését és a cégbírósághoz való benyújtását a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényben (továbbiakban: Ctv.) foglalt kötelezettségek teljesítése tette szükségessé. Ez azonban álláspontja szerint önmagában nem minősülhet a szavazati jogok tényleges gyakorlásának. Ezzel összefüggésben hivatkozott a Tpvt. 29. § (2) bekezdésére, mely szerint az összefonódás létrehozásához szükséges jogügyletek és jognyilatkozatok megtétele nem minősül az összefonódás végrehajtásának, ha azok révén nem kerül sor az irányítási jogok gyakorlására. Ennek kapcsán a Kérelmező úgy nyilatkozott, hogy mint tulajdonos a Babel Sajt Kft. üzletmenetére ténylegesen nem bírt befolyással, illetve hatással; tulajdonosi jogait az üzletmenet felügyeletére, illetve meghatározására is kiterjedően érdemben ez ideig nem gyakorolta, alapítói határozatot nem hozott.

Az eljáró versenytanács értékelése

- 33) A Tpvt. 29. § (1) bekezdésének fő szabálya szerint a vállalkozásoknak a 24. § szerinti összefonódása a Gazdasági Versenyhivatal engedélyének hiányában nem hajtható végre. Ezt az általános tilalmat (mint generálklauzulát) az így különösen fordulat után, példalózó jelleggel követik a szavazati, illetve a vezető tisztségviselők kinevezésével kapcsolatos jogok gyakorolását tiltó rendelkezések, valamint az összefonódás előtti helyzet fenntartására vonatkozó elvárás a céltársaság döntéseire, illetve az összefonódó vállalkozások üzleti kapcsolataira vonatkozóan.
- 34) A Versenytanács gyakorlata szerint³ az összefonódás révén irányítási jogát elvesztő vállalkozás, mint eladó irányítási jogai a Gazdasági Versenyhivatal engedélye előtt teljesen nem vonhatóak el, sőt azok csak a tranzakció létrejöttéhez [lásd a Tpvt. 29. § (2) bekezdését], illetve a vevő befektetésének védeleméhez (lásd a Tpvt. 29/A. §-át) szükséges mértékben korlátozhatóak. Ha azonban a céltársaság tulajdonosai közül az eladó törlésre kerül, illetve az új tulajdonosi struktúra bejegyzésre kerül, akkor az eladó irányítási jogainak – az összefonódás előtti helyzet szerinti – gyakorolása (pl. taggyűlési keretben) lehetetlenné válik. Ezért ebben a helyzetben nem állapítható meg, hogy az összefonódás előtti döntéshozatali helyzet fennmaradhatna, még akkor sem, ha az irányítást szerző vevő az irányítási jogait ténylegesen nem gyakorolja, illetve nem hoz döntéseket. A döntési helyzet változatlanóságát ugyanis a vevő döntésektől való tartózkodása önmagában nem tudja garantálni, ahhoz az eladó összefonódás előtti döntési jogainak fennmaradása is szükséges lenne.
- 35) Az előzőekre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint az irányítást szerző vevő irányítási jogait megalapozó tulajdonosi részesedéseket – azaz az összefonódást követő irányítási helyzetet – formálisan rögzítő bejegyzési aktusok az összefonódás végrehajtásának minősülnek, mivel azok az eladó összefonódás előtti irányítási jogainak fennmaradását ellehetetlenítik. Ezért az ilyen bejegyzési aktusok – a

³ Lásd: Vj/145/2015.

Gazdasági Versenyhivatal engedélye hiányában – megvalósítják a Tpvt. 29. § (1) bekezdésének generálklauzulája által tilalmazott jogsértést.

- 36) A Bábel Sajt Kft. társasági dokumentumai szerint az üzletrész adásvételi szerződés megkötésével azonos napon (2015. november 14-én) sor került az alapító okirat olyan módosítására, hogy abban üzletrész tulajdonosként az eladó helyett a Kérelmező került, ami 2015. december 15-én (2015. november 14-i hatállyal) a cégnyilvántartásban is bejegyzésre került.
- 37) Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tpvt. 76. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpvt. 71. § (2) bekezdése alapján tett vizsgálói indítvánnyal – megállapította, hogy a Kérelmező megsértette a Tpvt. 29. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
- 38) A Kérelmező Ctv. szerinti kötelezettségekre való hivatkozása kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a Tpvt. és a Ctv. szerinti követelményeknek egyaránt megfelelő szerződéses megoldásokra van mód, illetve azok jellemzőek is (így pl. az összefonódást eredményező szerződés hatálybalépési feltételeként a felek kiköthetik a Gazdasági Versenyhivatal engedélyének beszerzését).

Bírság megállapítása

- 39) A Tpvt. 78. § (1) bekezdés d) pontjának és a 78. § (1c) pontjának együttes értelmezéséből az következik, hogy Tpvt. 78. § (1) bekezdés d) pontja csak a hivatalból indított eljárásokban alkalmazható, ezért a kérelemre indult eljárásban végrehajtási tilalom megsértése (mint jogsértő magatartás) miatt a bírság kiszabására a Tpvt. 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján kerülhet sor. Ez azt is jelenti, hogy a bírság mértékére nem vonatkozik a Tpvt. 78. § (1c) szerinti speciális szabály (legalább napi ötvenezer, legfeljebb napi kettőszázezer forint⁴), így a bírság összegét kizárólag a Tpvt. 78. § (1b) bekezdése korlátozza, amely szerint a bírság mértékének maximuma a határozatban azonosított vállalkozáscsoport határozat meghozatalát elért nettó árbevételének 10 százaléka lehet.
- 40) Jelen esetben, amennyiben az eljárás hivatalból került volna megindításra, és így a Tpvt. 78. § (1c) bekezdése lenne alkalmazandó, akkor – figyelemmel arra, hogy az összefonódás létrejöttének (és egyben a végrehajtásnak) az időpontja (2015. november 14.) és az összefonódás engedélyezése iránti kérelem benyújtása (2016. február 16.) között összesen 94 nap telt el – a maximálisan kiszabható bírság 18.800.000 forint lenne. Ezzel szemben a jelen esetben alkalmazandó Tpvt. 78. § (1b) alapján a jelen határozat II. fejezetében azonosított irányítást szerző vállalkozáscsoport, a Naboulsi-csoport (15 milliárd forintot meghaladó) 2014. évi

⁴ Az összefonódást létrehozó nyilvános ajánlati felhívás közzétételének, szerződés megkötésének vagy az irányítási jog megszerzésének időpontjai közül a legkorábbi időponttól a versenyfelügyeleti eljárás megindításáig számítva.

nettó árbevételének 10 százaléka a törvényi maximum, ami összesen 2.714.765.700.- Ft⁵. Ez sokszorososa az előzőek szerinti értéknek.

- 41) A Versenytanács gyakorlata szerint azonban nem indokolt a kérelmüket önként benyújtó vállalkozásokat hátrányosabb helyzetbe hozni, mint a kérelem benyújtását elmulasztókat.⁶ Ellenkezőleg: annak az ösztönzése indokolt, hogy a kérelmezők akár utólag, de bejelentsék a már korábban végrehajtott összefonódást. Az eddigi joggyakorlat is jelentős súlyú enyhítő körülményként vette figyelembe a kérelem késedelmes, de önkéntes benyújtását.⁷ Ennek megfelelően az eljáró versenytanács a Tpvt. 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiszabandó bírság mértékének meghatározásakor tekintettel van a hivatalból indított ügyekben [a Tpvt. 78. § (1c) bekezdése alapján] kiszabható bírság összegekre is.
- 42) Az összefonódások ellenőrzésével megvalósuló struktúrakontroll a versenyjogi eszköztár lényeges eleme, amely hozzájárul a versenyző piaci viszonyok fennmaradásához, egyúttal az utólagos magatartáskontroll eszközök (mint pl. a Tpvt. 21. §-a alapján induló eljárások) alkalmazásának elkerüléséhez. Az összefonódás ellenőrzési rendszer megfelelő működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piaci szereplők tiszteletben tartsák a Tpvt. szerinti végrehajtási tilalmat, azaz csak a Gazdasági Versenyhivatal engedélyének birtokában hajtsák végre a Tpvt. 24. § alapján engedélyköteles összefonódásokat. Ennek megfelelően a Tpvt. 29. § (1) bekezdése szerinti végrehajtási tilalom megsértése a Versenytanács gyakorlata szerint alapvetően súlyos jogsértésnek minősül⁸, amely jelen esetben több hónapon keresztül állt fenn.
- 43) Jelen esetben azonban több körülmény is azonosítható, amely a kiszabandó bírság mértékét csökkenti.
- 44) Jelentős súllyal vette figyelembe enyhítő körülményként az eljáró versenytanács, hogy bár a Kérelmező magatartása felróható, mivel nem tett eleget bejelentési kötelezettségének, ugyanakkor a tranzakció végrehajtását követően önként benyújtotta a kérelmet. Ilyen esetben nem valószínűsíthető, hogy a kérelem benyújtására kötelezettet a tranzakció eltitkolása motiválta volna.
- 45) Jelen határozat IV. fejezetében kifejtettek szerint, az érintett szereplők piaci súlyára tekintettel az összefonódás nyilvánvalóan nem eredményezi a verseny jelentős csökkenését az érintett piacokon, azaz a végrehajtásának sem lehetnek versenyre káros piaci hatásai, így a Tpvt. 31. §-a szerinti helyreállító intézkedések alkalmazásának szükségessége sem merült fel.

⁵ A Köröstej Kft.-nek 14.853.282.000.- Ft, a Caravanes Kft.-nek 205.019.000.- Ft, a Wassim Sajt Kft.-nek pedig 12.089.356.000.- Ft (a három vállalkozásnak összesen 27.147.657.000.- Ft) volt 2014. évi nettó árbevétele.

⁶ Lásd: Vj/145/2015.

⁷ Lásd például a Vj/108/2014, Vj/66/2013., Vj/40/2010. ügyeket, illetve a Vj/40/2010. ügyben a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.574/2011/6. számú döntését, amelyek az akkor hatályos Tpvt. 28. § (2) bekezdésében rögzített 30 napos határidőhöz képesti késedelem miatt állapítottak meg jogsértést.

⁸ Lásd: Vj/145/2015.

- 46) Az előzőeken túlmenően enyhítő körülményként vette figyelembe az eljáró versenytanács a bírság összegének meghatározásakor, hogy:
- a Kérelmező korábban nem követett el ilyen jogsértést, tehát nem tekinthető visszaesőnek;
 - a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlatában a jelen kérelem benyújtását megelőzően nem került sor bejegyzési aktus értékelésére, és emiatt a Tpvt. 29. §-ába ütköző jogsértés megállapítására.⁹
- 47) Az eljáró versenytanács a fentebb kifejtett szempontokat figyelembe véve 2.000.000.- Ft bírság kiszabását látta indokoltnak. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy ez az összeg jelentősen alacsonyabb, mint amely egy hivatalból indított ügyben kiszabható bírság minimum összege (4.700.000.- forint) lenne, a Tpvt. 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiszabható maximális összeghez képest pedig különösen alacsony.

VI.

Eljárási kérdések

- 48) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal jár el versenyfelügyeleti eljárásban e törvény rendelkezéseinek megsértése esetén - a 86. § (1) bekezdése alapján a bíróság hatáskörébe tartozó ügyek kivételével -, továbbá azokban a hatósági ügyekben, amelyek tekintetében törvény az eljárást a hatáskörébe utalja, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 49) A Tpvt. 73. § (2) bekezdése szerint nem kell előzetes álláspontot készíteni, ha az eljárás kérelemre indult, az eljáró versenytanács a kérelem tartalmával egyetért, és a 30. § (3) vagy (7) bekezdésének alkalmazására, illetve a 74. § (1) bekezdése szerint ilyen esetekben tárgyalás tartására nincs szükség. Jelen esetben az eljáró versenytanács a kérelemmel egyetértett, mivel nem azonosított a Tpvt. 30. § (3) vagy (7) bekezdésének alkalmazását szükségessé tevő káros versenyhatásokat, így előzetes álláspont készítését nem látta szükségesnek. Az eljáró versenytanács ezért határozatát – a Tpvt. 73. § (2) bekezdése és 74. § (1) bekezdése alapján – tárgyalás tartása nélkül hozta meg. E körben az eljáró versenytanács figyelembe vette azt a korábbi gyakorlatot is, hogy a kérelemre indult eljárásokban a 2014. július 1. előtt hatályos Tpvt. 28. § (2) bekezdésében szabályozott időponthoz képest a kérelem késedelmes benyújtását a kérelemre indult eljárásban – előzetes álláspont készítése és tárgyalás tartása nélkül¹⁰ – értékelhette és szankcionálhatta.
- 50) Az eljáró versenytanács jelen eljárásban alkalmazta a Tpvt. 63. § (2) bekezdésének d) pontját, amely szerint a határozatot 30 napon belül kell meghozni, amennyiben a Tpvt. 72. § (3) bekezdése alapján nem szükséges az összefonódás piaci hatásainak

⁹ Ilyen jellegű jogsértés megállapítására első alkalommal a 2016. március 31-én kelt Vj-145/2015. számú határozatban került sor.

¹⁰ A 2014. július 1. előtt hatályos Tpvt. 73. § (2) bekezdése a jelenleg hatályos fentebb bemutatott szabályokkal egyezően rendelkezett az előzetes álláspont és tárgyalás szükségességéről.

teljes körű vizsgálata, mert az összefonódás a Tpv. 30. §-ra figyelemmel nyilvánvalóan nem eredményezi a verseny jelentős csökkenését az érintett piacon.

- 51) A kérelmezők a Tpv. 62. § (1) bekezdés b) pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat előzetesen lerótták.
- 52) Az eljárást befejező döntést a jelen esetben 30 napon belül kell meghozni. Az ügyintézési határidő kezdő napja a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (5) bekezdése és 65. § (1) bekezdése alapján a kérelem beérkezését követő nap, azaz 2016. február 17. Ennek megfelelően – tekintettel arra is, hogy a Ket. 33.§ (3) bekezdésének c) pontja szerinti hiánypótlás kiadásától és a tényállás tisztázásához szükséges adatok közzétételére irányuló felhívástól az azok teljesítéséig eltelt idő (a jelen eljárásban az időbeli átlapolások kiszűrésével: 32 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele – az ügyintézési határidő 2016. április 16. napján járna le. Ezen a napon azonban a Gazdasági Versenyhivatalnál a munka szünetel, ezért a Ket. 63. § (3) bekezdése alapján a határidő a következő munkanapon jár le, ami 2016. április 18.
- 53) A jelen határozat meghozatalára tekintettel a Ket. 71/A. § (4) bekezdése alapján a Vj/14-2/2016. számú függő hatályú határozathoz nem fűződnek joghatások.
- 54) A Tpv. 44. § 2012. február 1-jétől hatályos szövege a versenyfelügyeleti eljárás tekintetében sem zárja ki a Ket. 72. § (4) bekezdésének alkalmazhatóságát. A hivatkozott jogszabályhely a) pontja értelmében indokolást és jogorvoslatról való tájékoztatást nem tartalmazó egyszerűsített döntés hozható, ha a hatóság a kérelemnek teljes egészében helyt ad, és az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél, vagy a döntés az ellenérdekű ügyfél jogát vagy jogos érdekét nem érinti. A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 3/2014. számú közleményének 15. d) pontja szerint az egyszerűsített döntéshozatal törvényi feltételei hiányoznak, ha az ügyben törvény írja elő a döntés indokolását. Az eljárás versenytanács jelen eljárásban – bár határozatában az összefonódás engedélyezésére irányuló kérelemnek helyt adott – nem látta lehetségesnek az egyszerűsített döntés alkalmazását, mivel a versenytanácsnak a jogsértés megállapítását és a bírság alkalmazását a Ket. 72. § (1) bekezdés ec) pontja alapján indokolnia kellett.

Budapest, 2016. április 14.

dr. Miks Anna s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanácstagként eljárva

Dudra Attila s.k.
versenytanácsstag

